

החברותא

החברותא בשאון פנימי לחברים גליון מס 425 בס"ד ערש"ק פר' משפטים (ספרים) כ"ג שבט תשע"ב

פנינים יקרים

וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו וגו' (כ"ב, י"ג) 'וכי ישאל' לשון בקשה 'מעם רעהו' מעם ה' הנקרא רע ע"ד רעך ורעך אביך אל תעזוב (משלי כו) 'ונשבר' רצה לומר אפילו אם יהיה לו שברון הלב 'או מת' אז ממ"נ אם בעליו עמו רצ"ל שמתכוון להנאתו לא ישלם - לא יהיה בזה שלמות. בעליו אין עמו שאינו מתכוון להנאתו רק לשם שמים שלם ישלם יבא לידי שלימות. (שפתי קדושים)

כי השוחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים (כ"ג, ח) רדשו חז"ל אפילו צדיק גמור ונוטל שוחד נסמית עינו והוא דבר פלא כי אפילו אם יחדירו בכיסו של הדיין הצדיק ולא ידע כלל שערכבו כספי שוחד יש מקום לחשוש שהדיין עלול לעוות הדין. ע"כ צריך הדיין להרבות בתפלה ותחנונים שלא ישלם בדבר הלכה במיוחד בענין זה. (מתוך היכל הברכה)

ווי העמודים וחשוקיהם כסף (כ"ז, י) שמעתי מכ"ק אדמו"ר ממעוזבו פירוש כי הצדיקים נקראים ווי העמודים וחשוקיהם. תשוקתם תמיד שיהיה להם רצון ותשוקה עוד יותר לעבודת השי"ת. (אור לשמים)

ווי העמודים וחשוקיהם כסף (כ"ז, י) רמז לצדיקים הנקראים ווי העמודים שעליהם העולם עומד. וחשוקיהם פירוש תאוותיהם הוא - כסף - לכסוף לו ולעבדו ית"ש מתאווים תאוה. (מניד תהלות בשם הרה"צ מאפמא)

ועבדו לעולם (כ"א, ו) רש"י: עד היוכל, או אינו אלא לעולם כמשמעותו ת"ל ואיש אל משפחתו תשובו. מגיד שחמשים שנה קרוים עולם, ע"כ. אצל עבד כנעני נאמר לעולם בהם תעבדו והכוונה לעולם ממש. אבל בעבד עברי אף שנאמר לעולם מ"מ אינו אלא עד היוכל. משמעות הדברים אף כאשר העבד עברי כ"כ ירוד עד כדי נכונות להיות עבד לעולם ממש. אמר הקב"ה אינך מסוגל להיות כל כך ירוד יהודי נולדת יהודי תחיה ויהודי תמות. (פלגי מים)

אם זרחה השמש עליו (כ"ב, ב) פרש"י אין זה אלא כמין משל אם ברור לך הדבר שיש לו שלום עמך כשמש הזה שהוא שלום בעולם. שמעתי שענין השלום הנמצא בשמש הוא כי הא דכתיב תזרח השמש יאספון, והיינו דכלילה תרמוש כל חיתו יער שהוא להיפך מן השלום וע"י השמש חוזר האחדות והשלום בעולם. (אור החמה)

זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו (כ"ב, י"ט) פרש"י יחרם - יומת. מלשון הכתוב למדין שחייבים עליהם לכל עבודת אלילים בין שדרכה לעבדה ובין שאין דרכה לעבדה בכך עכת"ד. החדוש בדברי רש"י כי יש עוד צד בעבודת האלילים משום שהיה לו לזכות לה'. על יסוד זה אומרים בשם הגר"א מוילנא שיש דין ויש חשבון הדין הוא בזה שעשה מעשים רעים והחשבון הוא שהיה יכול בזמן הזה לעשות מעשים טובים... (פלגי מים)

נשך (כ"ב, כ"ד) רש"י: רבית כנשיכת נחש עושה חבורה קמנה ברגלו ואינו מרגיש ופתאום הוא מבצבץ ונופח עד קדקדו. כך רבית אינו מרגיש ואינו ניכר עד שהרבית עולה ומחסרו ממון הרבה. לכאורה איך דומה למשל דהתם אינו מרגיש כנשיכת הנחש שחושב שהוא קיץ בעלמא אבל הכא שולח על מנת לשלם ברבית א"כ מתחילה ידע שסופו לחסר ממון הרבה. ואפשר שהכוונה דהנה כתיב מלוה ה' חונן דל והיינו כשמלוה לזל הוי הקב"ה ערב שלא יפסיד המלוה דבודאי הקב"ה יסובב הסיבות שההלואה תוחזר למלוה מאיזה דרך שהוא. כל זה בהלואה רגילה אבל במלוה ברבית אין הבטחה מהשי"ת שהיא תוחזר אבל הלואה בתחלה אינו שם לב עד שמבצבץ ועולה. (מתוך אור החמה)

במבעות הארון יהיו הכדים לא יסורו ממנו (כ"ה, ט"ז) הנה התלמיד חכם מכוונה בשם ארון, ותומכי דאורייתא מכוונים בשם כדי הארון כמו שע"י הברין נשא הארון, ובאמת אמרו רז"ל (סוטה לה) הארון נושא את נושאיו. ומרמו שמוטל על הת"ח שיתן לבו ודעתו להשפיע למחזיקים אותו ותומכיו. וז"ש במבעות הארון יהיו הכדים לא יסורו ממנו. כלומר שלא יסורם ממחשבתו מלהשפיע להם וכו'. (דברי יחזקאל להרה"ק משינאורא)

האשכ שיחת הרא"ש זי"א הלאה לזכרם ע"י א.א.א. אנצא' שבי' של פסח תשל"ה

- ט -

בכלל שהחבר שלה הוא גוי נוצרי. אנו אשמים, ואנו נצטרך לתת על זה דין וחשבון. ביום הדין שלהם אנו נעמוד לדין, כי כל זה רק בגלל הלשון הרע שאנו מדברים. ביום הדין אנו נעמוד לפניהם, ונצטרך לתת על זה דין וחשבון בפניהם, ואנו נתבייש מפניהם - עליונים למטה ותחתונים למעלה. אולם אנו שוכחים וממשיכים הלאה, הלשון הרע ממשיכה להתקיים, והרכילות ממשיכה להתקיים, זה נורא! אם אנו לא נתעורר ולא נעורר אחד את השני מי יודע כמה זמן עוד נישאר בגלות. לא צריך יותר מהרף עין בשביל שניגאל.

צריך לבקש מהרבש"ע שיוציא אותנו מזה, כי אדם אינו יכול לצאת מהנסיונות שלו אם הרבש"ע לא שולח לו סיבה. אם הרבש"ע לא שולח לאדם סיבה שלא יפגום הוא נהיה פגום ולא עוזר לו כלום. היצה"ר מנסה לשכנע את האדם שמחר הוא ישתפר, אל תטעו את עצמכם! עלינו להיות חזקים שלא לקבל את הדמיון של מחר. מחר הוא דחיה - יש מחר לאחד זמן. ואם לא עכשיו אימתי.

- י -

נבקש מהרבש"ע שישלח לנו את הסיבות שיותר לא נפגום, שנגיע לאחדות אמיתית, שהתפילות שלנו יתעלו ויבנה מהם הבית השלישי, כמו שכתוב "ותערב לפניך עתירתינו כעולה וכקרבן". כשאנו נהיה בבחינת "מבשרי אחזה אלוקה" התפילות שלנו יתעלו כמו עולה וקרבן, ואז ניגאל. בגלל שאז לא יהיה קטרוג ולא יהיה מסך

אבל זה בכלל לא דבר קל. בשעת מעשה שוכחים שזה צו קריאה מהרבש"ע שקורא לנו, ובגלל זה יש אריכות הגלות. ווי לנו אם לא נתעורר. מי יודע כמה עוד תתארך הגלות. אנו עומדים בזמן סכנה גדולה, "כלבים רבים סבבוני" מכל עבר, ואנו שוכחים באיזה סכנה אנו נמצאים, ורק מעוניינים בתענוג שהקליפה נותנת לנו כשאנו מדברים לשון הרע אחד על השני, ומזה נהיה שנאת אחים והגלות מתארכת. לכן הבע"ד משקיע את כל כוחותיו בכדי להביא שנאת אחים, שרק ידברו לשון הרע, ובגלל שאנו לא מקושרים ליסוד האמת. אנו נגדרים לדבר לשון הרע לכן אנו שרויים בגלות הארוכה, ולכן בכל בית יש צרות ובכל בית יש כאבים, ואנו כולנו פושטי רגל, והרבש"ע יושב ומחכה אולי כבר נעשה תשובה וניגאל, "אולי יחוס עם עני ואביון אולי ירחם".

אוי וי לנו, כמה שאנו מצערים את קודשא בריך הוא בשביל סיפוק של רגע. בשביל תענוג של רגע שהכלב הזקן הזה שמאריך את הגלות כבר אלפי שנים נותן לנו. הוא נותן לנו עצבות וחרון אף, ובשביל זה אנו מוסרים לו את כל החיים שלנו, ומשאירים לרבש"ע מקום באשפתות, בין הגנבים ובין הערלים. אנו אשמים שבנות ישראל מתחברות עם גויים, "ויתערבו בגויים וילמדו ממעשיהם", הכל מהלשון הרע שלנו. לכן הילדה המסכנה לא יודעת

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

425

בינינו לבין בוראינו.

עלינו להתלכד יחד ולא לדבר לשון הרע. ואם אחד שומע שהחבר דיבר עליו לשון הרע עליו להתעורר: "אני לא יותר טוב ממנו, הרבש"ע קורא לי". וכשהאחד יתעורר תיפול הקליפה גם מהחבר והוא יעשה תשובה. גם הוא בדיוק אותו בשר ודם והוא יבכה על הלשון הרע שלו. ואם יש לנו מה לומר שלא נתבייש לבוא לדבר לפני החבר. כי באם באים באמת, בלי טינה ובלי שנאה בלב, השקר נופל מהחבר והוא מודה על האמת. וכשאנו נקיים את זה נגיע לשלימות, לבחינה שלפני חטא עץ הדעת, לבחינת "אדם" - שלימות. שכבר לא יהיה שבירת הכלים, והרבש"ע יקבץ את כל הנידחים בבחינת "למעני למעני אעשה. אז נגיע כולנו לשלימות, ויפסק כל הצער מכלל ישראל, ויקויים "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו" "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", ונגיע לגאולה האמיתית כימי צאתך מארץ מצרים. ואז, עם האורות שהרבש"ע יראה לנו, נבין מה טוב הוא חלקינו שנתאחדנו והפסקנו לדבר לשון הרע.

אני מקווה שהרבש"ע יביא אותנו אל הדרכים האלו. אנו נבקש ביחד מהרבש"ע שימחול לנו על כל העונות מכל הגלגולים שאנו פגמנו, ויתן לנו לב בשר שנשמע כל אחד מה הרבש"ע רוצה מאיתנו. הרבש"ע

מדבר אל כל אחד כמו שאמא מדברת אל הבן שלה, צריך רק התעוררות מצידנו בכדי להביא להתגלות. לאחרונה התעסקתי עם בת ישראל שהתחברה עם נוכרים. בהתחלה היא צעקה שאינה רוצה לשמוע מקוב"ה, ולא רוצה לשמוע על דת, ובכלל לא רוצה לשמוע כלום. אבל הרבש"ע עזר לי להכנס איתה יותר בעומק, עד שהיא קלטה שיש רבש"ע. אח"כ היא אמרה: "מר לי מאד, אבל יש לי משענת. אני מרגישה שיש מי שמחזיק אותי. אלו לא הכאבים והעצבות שהיו לי קודם". מי היא כבר הנערה הזו, אחת שחיה כ"כ הרבה שנים עם נוכרים, ובסך הכל היא אמרה מילה אחת: שיש רבש"ע, בכח זה היא כבר מרגישה שהוא תומך בה, והיא חיה אתו בדרגה שלה של הנקודה הזו. מזה אנו רואים שכאשר יש התעוררות אצל האדם, אפילו בדרגה הנמוכה ביותר הוא חש שיש רבש"ע. זה מה שכתוב "יכירו וידעו כל יושבי תבל" - אפילו הבחינות הנמוכות ביותר - "כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון". כמו כן אם אנו נגיע לדרגה שלא נדבר לשון הרע, זה כבר מספיק שבזה אנו ניגאל, ובזה הרבש"ע יבנה את הבית השלישי, ואנו לא נצטרך להגיע לנהמא דכיסופא, ולא ניכוח אחד מחופתו של חבירו, בגלל שכל אחד ימצא את החלק שלו בשלימות. הבה נקוה שהרבש"ע יעזור לנו במהרה בימינו, אמן.

המשך פנצרים יקרים

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כ"א, א) 'לפניהם' מלשון הקדמה, ופירושו לפני המצוות שבין אדם למקום צריך האדם לקיים את המצוות שבין אדם לחבירו שהרי דרך ארץ קדמה לתורה. (כלי יקר) ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כ"א, א) לא במקרה הפרשה פותחת במשפטים של עבד עברי. ללמד לכל רב לציין שלא לזלזל במשפטו של עבד ולא ידחה דינו כי גם בעבד ידון דין אמת. (נזר יוסף) ומכה אביו ואמו מות יומת... ומקלל אביו ואמו מות יומת (כ"א, ט"ז-י"ח) דרשו חז"ל מיתתו של המכה בחנק ומיתתו של המקלל בסקילה. ולמה מקלל חמור ממכה? המכה מעיד על עצמו שאינו מאמין בהקב"ה, אך המקלל בשם הרי הוא עדיין בבחינת מאמין ומודה בהשגחה ובכח אמונתו מקלל אביו ואמו הרי הוא מבקש מהקב"ה עזרה שיעזרהו לקיים הקללה. לכן עונשו חמור יותר. (תפארת יוחנן) ורפא ירפא (כ"א, י"ט) בגמ': מכאן שנתנה רשות לרופא לרפא. מסופר שעברו אנשים לפני הגאון מוילנא שיתפלל על חולה אשר הרופאים התיאשו מחייו. נענה הגר"א ואמר התורה נתנה רשות לרופאים לרפאות אך לא ליאש.

כי יגנוב איש שור או שה וגו' (כ"א, ל"ז) מההנב ניתן ללמוד ג' דברים לעבודת השי"ת. מה הגנוב אינו מתעצל במציאת הגניבה אף אתה אל תתעצל בעבודת ה'. מה גנוב מנסה לגנוב וכיון שלא מצליח אינו מתיאש אלא מנסה שוב. אף אתה אם ניסת ולא הצלחת תשוב ותנסה וה' יעזור. מה הגנוב מתיחם אל גניבה קטנה כאל מטמון גדול אף אתה שים לבך גם לאותם מצוות קטנות שאדם דש בעקביו ותקיימם. (רבי בונם מפשיסחא)

חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת ההשה (כ"א, ל"ח) אמר רבי מאיר בוא וראה כמה גדול כוחה של מלאכה. שור שבטלו ממלאכתו חמשה, שה שלא ביטלו ממלאכתו וארבע. אמר רבי יוחנן בן זכאי בוא וראה כמה גדול כבוד הבריות שור שהלך ברגליו חמשה שה שהרכיבו על כתפו ארבעה. (ב"ק ע"ב)

שהשמחה במעונם

הר"ר יעקב יוסף הירשלר ומשפ' להולדת הבן

הר"ר שלמה ליברמן ומשפ' להולדת הבן

הר"ר מרדכי ליברמן ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר אפרים כרמי ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר אריה מרדכי מורגנשטרן לאירוסיו הבן

משפ' מורגנשטרן לנישואי הנכדה ולאירוסיו הנכד

משפ' ורשבסקי לאירוסיו הבת

הר"ר משה הרשטיק ומשפ' לנישואי הנכדה

הר"ר דוד קסטלניץ ומשפ' לנישואי הבת

הר"ר יעקב אהרן בולבין ומשפ' לנישואי הבן

יח"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' ערני 3
02 - 5829688 ☎
02 - 5325477 :פקס
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

לעילוי נשמת

הרה"צ ר' משה ב"ר מאיר קלירס זצ"ל

נלב"ע כ"ג שבט

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע